

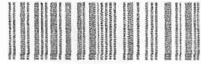
УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua, веб-сайт: www.nerc.gov.ua

Національна комісія, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та
комунальних послуг

№ 4405/20.2/7-20 від 21.04.2020

**Любешівська районна рада Волинської
області**

вул. Незалежності, 53, смт. Любешів,
Волинська обл., 44200

lbsrada@ukr.net

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), розглянула лист депутата Любешівської районної ради Філюка М.Я. від 17.03.2020, надісланий листом Любешівської районної від 19.03.2020 № 123/13/2-20, та в межах компетенції повідомляє, що відповідь на питання, порушені у вказаному листі, була надана в межах компетенції НКРЕКП листом від 21.04.2020 № 4404/20.2/7-20.

Додаток: копія листа НКРЕКП від 21.04.2020 № 4404/20.2/7-20 на
5 арк. в 1 прим.

Член НКРЕКП

О. Антонова

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua, веб-сайт: www.nerc.gov.ua

Національна комісія, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та
комунальних послуг
№ 4404/20.2/7-20 від 21.04.2020

**Депутату Любешівської районної ради
Філюку М.Я.**
вул. Незалежності, 53, смт. Любешів,
Волинська обл., 44200

Шановний Миколо Яковичу!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), розглянула Ваш депутатський запит від 17.03.2020, надісланий листом Любешівської районної ради Волинської області від 19.03.2020 № 123/13/2-20, та в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до положень статті 6 Господарського кодексу України (далі - ГКУ) загальними принципами господарювання в Україні є, зокрема свобода підприємницької діяльності у межах, визначених законом, та обмеження державного регулювання економічних процесів у зв'язку з необхідністю забезпечення соціальної спрямованості економіки, добросовісної конкуренції у підприємстві, екологічного захисту населення, захисту прав споживачів та безпеки суспільства і держави.

Крім цього, згідно з положеннями статті 25 ГКУ держава підтримує конкуренцію як змагання між суб'єктами господарювання, що забезпечує завдяки їх власним досягненням здобуття ними певних економічних переваг, внаслідок чого споживачі та суб'єкти господарювання отримують можливість вибору необхідного товару і при цьому окремі суб'єкти господарювання не визначають умов реалізації товару на ринку.

Органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

На виконання зобов'язань України за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та Угодою про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Верховною Радою України було прийнято 11.06.2017 Закон України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон), яким було запроваджено нову модель взаємовідносин на ринку електричної енергії. А саме, відбулось відокремлення оператора системи розподілу від виробництва, передачі, постачання електричної енергії шляхом створення відповідних суб'єктів

господарювання (відокремлення різних видів діяльності). Тобто, за транспортування електричної енергії споживачу відповідає оператор системи (оператор системи розподілу (ОСР) або оператор системи передачі), за постачання електропостачальник, який отримав відповідну ліцензію.

Крім цього, головною метою Закону було запровадження конкурентного ринку електричної енергії, де споживач має вільно обирати та змінювати електропостачальника на умовах, визначених цим Законом та Правилами роздрібного ринку електричної енергії, затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 3/12 (далі – ПРРЕЕ).

Тому, створення привілейованого становища для окремих суб'єктів господарювання є неприйнятним та може порушити конкуренцію на ринку електричної енергії.

Відповідно до положень пункту 13 розділу XVII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону діяльність з розподілу електричної енергії з 1 січня 2019 року здійснюється на підставі нових ліцензій на провадження діяльності з розподілу електричної енергії.

Відповідно до пункту 70 частини першої статті 1 Закону приєднання електроустановки це – надання замовнику оператором системи передачі або оператором системи розподілу послуги із створення технічної можливості для передачі (прийняття) у місце приєднання електроустановки замовника відповідної потужності до електричних мереж системи передачі або системи розподілу (у тому числі новозбудованих) електричної енергії необхідного обсягу з дотриманням показників її якості та надійності.

Відповідно до положень статті 21 Закону, послуга з приєднання електроустановок замовника до системи передачі та системи розподілу є платною послугою та надається оператором системи передачі або оператором системи розподілу відповідно до договору про приєднання.

Плата за приєднання до електричних мереж ОСР визначається на підставі методики (порядку) формування плати за приєднання до системи передачі та системи розподілу, затвердженої Регулятором після консультацій з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства. Методика (порядок) формування плати за приєднання до системи передачі та системи розподілу має бути недискримінаційною і прозорою та підлягає оприлюдненню Регулятором, оператором системи передачі і операторами систем розподілу.

Розрахунок плати за стандартне приєднання до електричних мереж ОСР передбачає складову плати за приєднання потужності (враховуючи потужність, що створюється), яка визначається як добуток величини замовленої до приєднання потужності та ставки плати за стандартне приєднання.

Ставки плати за стандартне та нестандартне приєднання потужності щорічно розраховуються та затверджуються Регулятором для всіх операторів систем розподілу відповідно до методики (порядку) формування плати за приєднання до системи передачі та системи розподілу.

Ставки плати за лінійну частину приєднання розраховуються та затверджуються Регулятором для всіх операторів систем розподілу відповідно до методики (порядку) формування плати за приєднання до системи передачі та системи розподілу з урахуванням укрупнених показників вартості будівництва електричних мереж, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі.

Так, на виконання вимог Закону було прийнято Методику (порядок) формування плати за приєднання до системи передачі та системи розподілу, затверджену постановою НКРЕКП від 18.12.2018 № 1965.

Слід звернути увагу, що 22.11.2019 на засіданні НКРЕКП у формі відкритого слухання прийнято постанову № 2460 "Про затвердження ставок плати за стандартне приєднання на 2020 рік", відповідно до якої відбулось зниження на 18,9% величин ставок плати за стандартне приєднання на 2020 рік, порівняно із величинами ставок плати за стандартне приєднання на 2019 рік.

22.11.2019 на засіданні НКРЕКП у формі відкритого слухання також прийнято постанову № 2461 "Про затвердження ставок плати за нестандартне приєднання потужності та ставок плати за лінійну частину приєднання на 2020 рік", відповідно до якої відбулось зниження на 5% величин ставок плати за нестандартне приєднання потужності на 2020 рік, порівняно із величинами ставок плати за нестандартне приєднання потужності на 2019 рік.

Оскільки єдиним джерелом фінансування заходів з приєднання є плата за приєднання замовників, тому скасування плати за приєднання, унеможливить здійснити таке приєднання за відсутності фінансування таких заходів. Включення витрат на приєднання в тариф на розподіл електричної енергії також є неприпустимим, оскільки все фінансове навантаження щодо створення технічної можливості для передачі (прийняття) у місце приєднання електроустановки нового замовника відповідної потужності до електричних мереж оператора системи розподілу (у тому числі новозбудованих) електричної енергії необхідного обсягу з дотриманням показників її якості та надійності призведе до збільшення тарифу на послугу з розподілу електричної енергії та, відповідно, кінцевих цін на електричну енергію всіх споживачів відповідно регіону.

Згідно з положеннями статті 56 Закону постачання електричної енергії споживачам здійснюється електропостачальниками, які отримали відповідну ліцензію, за договором постачання електричної енергії споживачу.

Умови постачання електричної енергії, права та обов'язки електропостачальника і споживача визначаються договором постачання електричної енергії споживачу.

До укладення договору постачання електричної енергії споживачу електропостачальник має надати споживачу інформацію про істотні умови договору та про наявний вибір порядку та форм виставлення рахунка і здійснення розрахунків.

Укладення споживачем договору про постачання електричної енергії споживачу або договору про постачання електричної енергії постачальником універсальних послуг відбувається шляхом приєднання споживача до договору на умовах обраної споживачем комерційної пропозиції, для чого споживач подає такому електропостачальнику заяву-приєднання (положення пункту 3.2.5 глави 3.2 розділу III ПРРЕЕ).

Відповідно до положень пункту 3.2.6 глави 3.2 розділу III ПРРЕЕ договір про постачання електричної енергії споживачу містить, зокрема, умови щодо ціни та/або порядку її розрахунку, порядок обліку та оплати електричної енергії; права та обов'язки споживача; права і обов'язки електропостачальника; відповідальність сторін.

Відповідно до пункту 3.2.9 глави 3.2 розділу III ПРРЕЕ споживач перед укладенням договору про постачання електричної енергії має обрати відповідну комерційну пропозицію та зазначити її у заяві-приєднанні до умов договору

постачання електричної енергії споживачу. Така комерційна пропозиція є невід'ємним додатком до договору.

Порядок розрахунків на роздрібному ринку електричної енергії визначено розділом IV ПРРЕЕ.

Разом з тим, згідно з положеннями пункту 4.7 розділу IV ПРРЕЕ оплата електричної енергії здійснюється виходячи з умов відповідного договору про постачання електричної енергії і може, зокрема, бути у формі:

1) планових платежів з наступним перерахунком (остаточним розрахунком), що проводиться за фактично відпущену електричну енергію згідно з даними комерційного обліку;

2) попередньої оплати з остаточним розрахунком, що проводиться за фактично відпущену електричну енергію згідно з даними комерційного обліку;

3) оплати за фактично відпущену електричну енергію відповідно до даних комерційного обліку.

Звертаємо увагу, що вказані форми оплати за електричну енергію, передбачені пунктом 4.7 розділу IV ПРРЕЕ, зокрема, на умовах здійснення попередньої оплати, узгоджується із часиною сьомою статті 276 Господарського кодексу України.

При цьому, відповідно до пункту 4.8 розділу IV ПРРЕЕ форма та порядок оплати, терміни (строки) здійснення попередньої оплати, планових платежів та остаточного розрахунку зазначаються у договорі між електропостачальником та споживачем про постачання електричної енергії споживачу (комерційної пропозиції до договору).

Окремо звертаємо увагу, що побутові споживачі та суб'єкти господарювання, предметом діяльності яких є надання житлово-комунальних послуг населенню, у межах наданих населенню послуг, установи та організації, які утримуються за рахунок коштів (внесків) населення, здійснюють повну оплату вартості обсягу спожитої електричної енергії, як правило, один раз за фактичними показами засобів комерційного обліку електричної енергії на початку періоду, наступного за розрахунковим, відповідно до договору про постачання електричної енергії споживачу (положення пункту 4.10 розділу IV ПРРЕЕ).

Згідно з пунктом 2.4.3 глави 2.4 розділу II ПРРЕЕ відомості про обсяги очікуваного споживання електричної енергії в наступному році з помісячним або поквартальним розподілом подаються всіма споживачами (крім побутових) оператору системи у термін, обумовлений договором, у порядку, встановленому Кодексом систем розподілу.

Щодо об'єктів побутових споживачів, а також у разі ненадання непобутовим споживачем зазначених відомостей про обсяги очікуваного споживання електричної енергії в наступному році з помісячним або поквартальним розподілом у встановлений договором термін розмір очікуваного споживання електричної енергії на наступний рік визначається оператором системи за фактичними обсягами споживання у відповідних періодах поточного року, що минули, та у відповідних періодах минулого року, які відповідають майбутнім періодам поточного року.

Звертаємо увагу, що Законом та ПРРЕЕ обов'язків щодо нарахування штрафних санкцій за перевищення договірної величини споживання електричної енергії (потужності) не передбачено. При цьому, це може бути частиною комерційної пропозиції конкурентного електропостачальника за вільними цінами, яку обрав споживач.

Тобто, розрахунки за електричну енергію та послуги, що надаються на роздрібному ринку здійснюються відповідно до умов укладених договорів згідно з

обраною споживачем комерційною пропозицією. При цьому, в комерційній пропозиції повинно бути конкретизовано порядок розрахунку, або конкретна сума компенсації споживачем електропостачальнику збитків за відхилення від договірних величин споживання електричної енергії (якщо це передбачено умовами комерційної пропозиції).

Враховуючи зазначене, споживачі Волинської області можуть здійснити моніторинг комерційних пропозицій конкурентних постачальників електричної енергії за вільними (ринковими) цінами (більше 100 електропостачальників, які здійснюють ліцензовану діяльність у Волинській області), зазначені на офіційному веб-сайті електропостачальника за посиланням: <http://energy.volyn.ua/spozhyvacham/pzree!/files/voe-reestr-rozrahunok.pdf> та обрати вигідні для себе умови.

Порядок зміни електропостачальника визначений розділом IV ПРРЕЕ.

Окремо зазначаємо, що згідно з пунктами 4.13 та 4.14 розділу IV ПРРЕЕЕ для здійснення розрахунків за фактично спожиту електричну енергію електропостачальник має сформулювати та виставити споживачу платіжний документ у паперовій або електронній формі (у випадку згоди споживача на отримання електронного платіжного документа), на підставі даних комерційного обліку, отриманих у порядку, передбаченому Кодексом комерційного обліку.

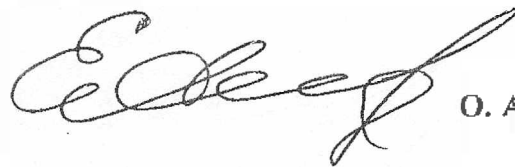
Платіжний документ формується електропостачальником за обсяг електричної енергії згідно з обраною комерційною пропозицією до договору про постачання електричної енергії споживачу.

Платіжні документи надаються електропостачальниками споживачам безкоштовно.

Платіжні документи на оплату надаються споживачам у відповідних структурних підрозділах електропостачальника, через персональну сторінку споживача на веб-сайті електропостачальника або електронною поштою, факсимільним зв'язком, поштовим зв'язком, кур'єром чи іншими способами з використанням інформаційних технологій у системі електронного документообігу у порядку, передбаченому договором про постачання електричної енергії споживачу.

Вимоги щодо порядку та форми надання інформації в платіжних документах електропостачальника встановлені розділом IX цих Правил.

З повагою
Член НКРЕКП

О. Антонова